

[3] https://ips.ligazakon.net/document/view/Z960504?utm_source=buh.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_campaign=LZtest&utm_content=cons12, якою передбачено, що відпустка без збереження заробітної плати за сімейними обставинами та з інших причин може надаватись на термін, обумовлений угодою між працівником та власником або уповноваженим ним органом, але не більше 15 календарних днів на рік.

Відправити працівника у відпустку без збереження заробітної плати з ініціативи роботодавця неможливо. Саме працівник повинен надати заяву з таким проханням, а роботодавець на підставі отриманої заяви – прийняти відповідне рішення.

Значна частина підприємств продовжує працювати у воєнний час. Їм складно забезпечувати роботою всіх працівників, вчасно виплачувати заробітну плату та у повному обсязі сплачувати податки.

Література:

1. [Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 р. № 2136-IX.](#)
2. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 року N 322-VIII.
3. Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 р. № 504/96-ВР.

*Науковий керівник – Дубініна М.В.,
доктор екон. наук, професор, завкафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет*

РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО БАЛАНСУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Кравчук О.С.

*здобувач вищої освіти академічної групи БМБ 2/1
Миколаївський національний аграрний університет*

Управління фінансово-господарською діяльністю підприємства потребує своєчасної та достовірної інформації про стан та рух господарських засобів за складом і розміщенням, джерелами формування та цільовими призначеннями. Такі відомості можна отримати за допомогою бухгалтерського балансу. Слово "баланс" від французького означає ваги, рівноваженість [1].

Бухгалтерський баланс є багатим джерелом інформації, на базі якого розкривається фінансово-господарська діяльність економічного суб'єкта.

Бухгалтерський баланс – це метод відображення стану господарських засобів (майна) за їхнім складом і джерелами їх утворення у вартісній оцінці на певну дату за формою балансу [2].

Завдання бухгалтерського балансу - дати узагальнену інформацію про активи і їх джерела у вартісному вимірнику на певну дату. Така інформація необхідна внутрішнім (менеджери, спеціалісти, працівники підприємства) та

зовнішнім (акціонери, кредитори підприємства, податкові служби) користувачам для прийняття рішень [3].

Форма балансу та порядок його заповнення в Україні регулюються наказом про "Загальні вимоги до фінансової звітності". Згідно зі ст. 11 "Загальні вимоги до фінансової звітності" Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" баланс, разом із звітом про фінансові результати, звітом про рух грошових коштів, звітом про власний капітал, звітністю за сегментами та примітками до звітів, є складовою фінансової звітності підприємства [4].

За формою баланс — таблиця, на лівій стороні якої відображають склад і розміщення господарських засобів і яка називається активом, а на правій стороні, що називається пасивом, відображають джерела формування господарських засобів. Слова "актив" і "пасив" означають відповідні сторони бухгалтерського балансу. Це так звана горизонтальна форма побудови бухгалтерського балансу, як правило, характерна для Німеччини, Італії, Росії. Для України така побудова практична і традиційна. Скажімо, в Англії, США використовують вертикальну форму побудови бухгалтерського балансу: спочатку показують склад активу, а потім — пасиву [5].

Баланс підприємства - це віддзеркалення його фінансового стану на конкретний момент часу. Результати руху фінансових потоків фіксуються в структурі капіталу, розмірах цільових фондів і фінансових активів, нарахованій амортизації.

Види бухгалтерського балансу:

- вступний складається на початку діяльності підприємства;
- періодичний складається протягом календарного року за звітний період;
- річний відображає стан капіталу підприємства розміщеного в активах і пасивах на початок наступного року а також результати діяльності за попередній рік;
- об'єднувальний складається в разі злиття кількох підприємств;
- розподільний складається при реструктуризації великих підприємств;
- санований призначений для коригування контрактивних та контрпасивних статей балансу;
- ліквідаційний складається в разі ліквідації підприємства, яке має статус юридичної особи;
- зведений складається на підприємстві, до складу якого входять реструктуризовані підприємства чи господарства, виділені на самостійний баланс;
- консолідований передбачає включення до його складу всіх підприємств однієї компанії, фірми, концерну з правом юридичної особи.

Баланс становить найбільший інтерес для всіх користувачів фінансової інформації, оскільки саме він показує залежність підприємства від зовнішніх і

позикових джерел фінансування, стан стосунків постачальниками і покупцями, напрямки інвестиційної діяльності підприємства та джерела його фінансування.

Дані балансу свідчать про те, що має в своєму розпорядженні підприємство, скільки воно заборгувало постачальникам і кредиторам, яким є його власний капітал. Будь-яка господарська операція призводить до зміни балансу, і при нагоді його щоденного складання можна спостерігати залежність заходів, що проводяться, і фінансового стану. Балансом є зіставлення активів і пасивів підприємства, тобто грошових коштів і майна із зобов'язаннями підприємства щодо його власників і кредиторів [6].

В управлінні підприємством баланс є найважливішим інструментом вивчення і діагностики фінансової рівноваги, спостереження за потенційними факторами її порушення. За допомогою ліквідних засобів підприємство повинне гасити свої борги у встановлені терміни, а також підтримувати функціональну рівновагу між джерелами і зобов'язаннями, забезпечуючи стабільність перших і цільовий напрям других [7].

Виходячи з даних бухгалтерського балансу, можна дослідити підприємство, дати характеристику стану фінансово-господарських засобів і джерел їх формування на звітну дату в грошовому вимірнику. Тому не випадково баланс є основною формою звіту про фінансовий стан підприємства.

Важливою умовою повного якісного аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства є вміння аналізувати фінансову звітність, і, зокрема, основну її форму - бухгалтерський баланс. Важливо розуміти економічне втримування кожної балансової статті, способів її оцінки, ролі в діяльності підприємства, характеру змін сум по тій або іншій статті й значення цих змін для оцінки економіки підприємства. Уміння читати бухгалтерський баланс дає можливість тільки на підставі вивчення балансових статей одержати значний обсяг інформації про підприємство.

Література:

1. Бухгалтерський облік: Навч. посіб. \ Белінська О.В., Однолько В.О. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2013. – 166 с.
2. Конспект лекцій з дисципліни «Бухгалтерський облік» для студентів за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» (Частина I) / Укладач О.В. Будько – Кам'янське: ДДТУ, 2016 – 116 с.
3. Сук Л.К., Сук П.Л. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник. – К.:Знання, 2008. – 507 с.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 року №73 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SH000099.html
5. Міжнародні стандарти фінансової звітності (версія перекладу українською мовою – 2011 рік) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу
6. Карпенко Г. В. Шляхи удосконалення фінансового стану підприємства. // Економіка держави. – К. 2010, №1, - 61-62 с.
7. Планування діяльності підприємства: Конспект лекцій / Укладач О.Ю. Древаль. – Суми: Вид-во СумДУ, 2008. – 146 с.

*Науковий керівник – Дубініна М.В.,
доктор екон. наук, професор, завкафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет*

РАХУНКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ, ЯК СПОСІБ УЗАГАЛЬНЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ

Москаленко Я.О.,

здобувач вищої освіти академічної групи Б 2/1

Миколаївський національний аграрний університет

Облік виник та розвивається у зв'язку з потребою суспільства в необхідній і достатній інформації щодо наявності та руху майна з метою контролю та управління господарськими процесами і їх результатами.

Бухгалтерський облік включає всю технологію інформаційного процесу, яка охоплює процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємств, організацій і установ зовнішнім і внутрішнім користувачам для прийняття рішень. З огляду на це він перетворився на міжнародну мову бізнесу і став обов'язковою передумовою успішної діяльності всіх господарюючих процесів [1].

Рахунки – це один з елементів методу бухгалтерського обліку, спосіб групування і поточного відображення за певними ознаками наявності та руху засобів підприємництва і їхніх джерел та господарських процесів [2].

У процесі господарської діяльності виникають зміни в складі джерел і засобів. Для того, щоб врахувати усі зміни, використовують систему рахунків бухгалтерського обліку.

Визначенню призначення та змісту бухгалтерських рахунків сприяє їх класифікація у розрізі однорідних груп. З практичного боку вона надає можливість швидко та безпомилково відображати облікові записи (витрачається менше часу на визначення кореспонденції рахунків); застосовувати оптимальну номенклатуру синтетичних рахунків (робочого плану рахунків) для використання його за різноманітних видів діяльності; пізнати всю сукупність господарських явищ та їх зв'язок із системою рахунків [3].

У бухгалтерському обліку необхідно об'єктивно розуміти економічний зміст кожного рахунку та правильно їх застосовувати. З цією метою їх особливості повинні розкриватися в класифікації. Остання полегшує не тільки теоретичне вивчення змісту рахунків, але й використання їх в практичній роботі. Єдина класифікація рахунків: допомагає зрозуміти економічний зміст кожного рахунку; полегшує правильне їх застосування для групування об'єктів у бухгалтерському обліку; правильно застосовувати згідно зі структурою з метою оперативного управління.

«Формування рахунків відповідно до викладених правил визначає класифікацію рахунків. Класифікація рахунків - це науково обґрунтоване